

Verslagen

Sellingen 17.01.99

Wat te doen als een (zaterdagse) excursie naar een van je favoriete streken letterlijk dreigt te verwaaien en te verwateren? Je belt de coördinator en geeft je niet op. Wel vermeld je dat je bij verschuiven naar de zondag graag van de partij zult zijn. Een flexibel bestuurder doet verder het werk – na verrassende tussenkomst van ene W. de R. te H. – en je wordt inderdaad gebeld dat het zo zal gaan, maar dat jij dan de dagcoördinatie mag verzorgen. Geen punt natuurlijk! 't Was*ook niet erg ingewikkeld. Er stonden maar vijf leden op de deelnemerslijst. Enerzijds begrijpelijk gezien de weersverwachting, anderzijds...., enfin, zie hierboven.

Zo togen wij op de zondagse starttijd van 9 uur vanuit het Gorecht onder een bewolkte maar regenloze hemel naar Zuidoost-Groningen. Daar, voorbij de eindeloze leegten van de Veenkoloniën, ligt een verrukkelijke streek: Sellingen! Ter Apel! Westerwolde! Steeds weer besef ik dat ik er te weinig kom. Maar dat geldt niet alleen voor mij en daarom is het er zo heerlijk rustig.

De wandeling stond onder leiding van degene die we langzamerhand wel de Goeroe van Sellingen kunnen noemen: Avifaunalid en Staatsbosbeheerder Nico de Vries, in zijn vrije tijd Atlascoördinator en aanvoerder van de regionale vogelaarsbende De Hop. Deze naam slaat overigens verrassend genoeg niet op de hier zelden waargenomen vogel, maar op de plant die bepalend is bij de productie van een bekende frisdrank.

Van winterse omstandigheden was vandaag geen sprake, en daarom bleef het wat wintergasten beperkt tot een groepje Sijzen, rondom roepende ganzen en twee laag overwievende Wilde Zwanen. Bijzonder voor de niet-Sellingens was de zang van de Glanskop, die uitgebreid te horen was in de hoogopgaande takkenwereld van majestueuze beuken in het buurtschap Ter Borg. Op de wandeling was meer zang te horen: Boomkruiper (1x), Kool-, Zwarte en Pimpelmee, Winterkoning, Turkse Tortel en vooral Houtduif, die zelfs al een baltsvlucht liet zien.

Op uiterst deskundige en vooral gedreven wijze werden wij tussen de waarnemingen

door gewezen op de veranderingen die het landschap rond de Ruiten Aa in deze jaren ondergaat. Het riviertje met z'n ommelanden is uitgeroepen tot zogenaamde EHS* en heeft daarom recht op overheids gelden waarmee de natuurlijke structuren van het landschap kunnen worden teruggewonnen en versterkt. Akkerland wordt zo omgetoverd tot kruidenrijk grasland en de beek mag weer doen wat hij hoort te doen: meanderen en een eigen bedding creëren, ja zelfs hier en daar overstromen. Heidevelden worden teruggewonnen op de houtakkers (soms bossen genoemd), bestaande uit lariks en grove den. Daardoor ontstaan nieuwe vergezichten en omstandigheden voor een deels nieuwe vogelbevolking. Onderhoud wordt gepleegd door ruige grazers uit de Schotse Hooglanden. Nico wees erop dat er alleen jonge stiertjes grazen, die na drie jaar inderdaad zo (stierlijk) vervelend worden dat ze geslacht moeten worden (geslacht(s)rijp?). Vervolgens worden er ongetwijfeld nieuwe aangenomen. Zo wordt in de komende decennia een deel van de oorspronkelijke natuur- en landschapswaarden teruggewonnen, die in de nu bijna afgelopen eeuw waren opgeofferd aan in natuur- en cultuurhistorisch opzicht waandenkbeelden als Ontginning en Ruilverkaveling. Verdwenen mei- en sleedoornhagen zullen worden hersteld. Het mag duidelijk zijn, excursies naar deze regio worden alleen maar leuker!! Nabij de schaapskooi van Ter Borg, tegen het einde van de wandeling, ontdekte Willem een Kleine Bonte Specht die daar door de takken vlinderde.

Om twaalf uur moesten Nico en dochter Mieke ervandoor, maar via Radio Noord bleef hij nog een kwartier bij ons – men versloeg daar de midwintertelling –, terwijl wij op weg waren naar het Boshuis in het Kloosterbos van Ter Apel, waar koffie en een punt werden genoten, met riant uitzicht op een voertafel waarop zich onder meer Glans(!)koppen en een Boomklever vertoonden. Clandestien, dus buiten het eigenlijke excursiegebeuren om, maakten we gevierden nog een wandeling door en langs de vier daar gelegen losse bossen, het Kloosterbos, het Meebos, het Roelagerbos en het Tempelbos.

Via bosaanplant en een soort alang-alang wordt het tussenliggende akkerland (suikerbiet en de eeuwige maïs) op meer natuurlijke wijze ingevuld. Beide eerstgenoemde bossen zijn het mooist, met mooie oude loofhoutgedeelten en prachtige hagen en boomwallen. Een greep uit de waarnemingen : Glanskop, roepend en zingend, alle overige bosmezensoorten (in totaal dus zeven), Boomklever en -kruiper, Geelgors (1, overvliegend), Grote Bonte Specht (roffelend, roepend).

Wim Woudman

*Ecologische HoofdStructuur